

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/26/2013
Identifikačné číslo spisu:	2012200271
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:2012200271.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobkyne D. T., bytom C., zastúpenej advokátom Mgr. Jurajom Kindlom, AK so sídlom v Bratislave, Krížna 21, korešpondenčná adresa: Nám. Slobody 10, Bratislava, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, ústrediu, ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 17570-2/2012-BA zo dňa 28. marca 2012, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/18/2012-32 zo dňa 18. apríla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/18/2012-32 zo dňa 18. apríla 2013 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej č. 17570-2/2012-BA zo dňa 28. marca 2012 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na súde I. stupňa

Rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/18/2012-32 zo dňa 18. apríla 2013 bola zamietnutá žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 17570-2/2012-BA zo dňa 28. marca 2012, ktorým žalovaná potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne pobočky Trnava (ďalej len prvostupňového správneho orgánu) č. 31537-333/2012TT zo dňa 16. januára 2012, o nepriznaní dávky garančného poistenia žalobkyni.

Krajský súd v Trnave rozsudok odôvodnil tým, že podľa § 103 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu 3 mesiacov z posledných 18-tich mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu z dôvodov platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

Pri výklade predmetného ustanovenia za účelom objasnenia jeho zmyslu a obsahu pri použití metódy

jazykovo - gramatickej v spojení s logickou vychádzal krajský súd z jeho doslovného znenia. Pri slovnom spojení „z posledných 18 mesiacov trvania pracovného vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa“ použitý výraz „predchádzajúcich“ je potrebné vykladať ako synonymum slova predošlých, ktoré priamo predchádzajú súčasnému, čím je jasne dané ako sa časový úsek počíta, čo je v súlade i s logickým chápaním času.

Účelom poskytnutia dávky garančného poistenia je práve zabezpečiť uspokojenie nárokov zamestnancov, ktoré si nebudú môcť od svojho zamestnávateľa v budúcnosti vymôcť iným spôsobom, pretože sa stal platobne neschopným a lehota 18-tich mesiacov, ktoré predchádzajú začiatku platobnej neschopnosti je časovým úsekom, počas ktorého by sa nemohol takýto zamestnanec domôcť uspokojenia nárokov od zamestnávateľa.

Príloha 5. zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení uvádza zoznam preberaných právne záväzných aktov EÚ, medzi ktorými je i smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa, ktorá dňom 17. novembra 2008 zrušila smernicu Rady 80/987/EHS.

Podľa článku 16. Smernice EP a Rady 2008/94/ES sa smernica Rady 80/987/EHS zmenená a doplnená aktami uvedenými v prílohe I. zrušila bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu do vnútroštátneho práva a uplatňovanie smerníc, uvedených v prílohe I. časti C.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.

Podľa článku 3 smernice 2008/94/ES členské štáty prijímú potrebné opatrenia, ktorými zabezpečia, že záručné inštitúcie zaručia podľa článku 4 výplatu neuspokojených nárokov zamestnancov, vyplývajúcich z pracovných zmlúv alebo pracovnoprávných vzťahov vrátane výplat odstupného pri skončení pracovnoprávných vzťahov, ak to ustanovujú vnútroštátne predpisy.

Nároky, ktoré preberie záručná inštitúcia, sú neuspokojenými nárokmi na platby súvisiacimi s obdobím pred daným dátumom, alebo, ako je to vhodné, po danom dátume, ktorý určia členské štáty.

Podľa článku 4 smernice 2008/94/ES.

Členské štáty majú možnosť obmedziť zodpovednosť záručných inštitúcií uvedených v článku 3.

Ak členské štáty využijú možnosť uvedenú v odseku 1, určia dĺžku obdobia, za ktoré má záručná inštitúcia splniť neuspokojené nároky. Toto obdobie však nesmie byť kratšie než obdobie zahŕňajúce odmenu za posledné tri mesiace pracovnoprávného vzťahu pred dátumom a/alebo po dátume uvedenom v článku 3 druhom pododseku.

Členské štáty môžu zahrnúť toto minimálne obdobie troch mesiacov do referenčného obdobia s obdobím trvania najmenej šesť mesiacov.

Členské štáty s referenčným obdobím najmenej 18 mesiacov môžu obmedziť obdobie, za ktoré má záručná inštitúcia splatiť neuspokojené nároky, na osem týždňov. V tomto prípade sa na výpočet minimálneho obdobia použijú tie obdobia, ktoré sú najpriaznivejšie pre zamestnancov.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného znenia článku 4. bod 2. posledná veta smernice, použitie obdobia, ktoré je pre zamestnancov najpriaznivejšie, ako žiadala žalobkyňa, sa ale viaže na situáciu, keď je obmedzené obdobie, za ktoré má záručná inštitúcia splatiť neuspokojené nároky na osem týždňov. Podľa nášho vnútroštátneho predpisu, ktorým je zákon č. 461/2003 Z. z. sa dávka poskytne v rozsahu troch mesiacov, čo znamená, že toto hľadisko sa na spôsob počítania lehoty 18 mesiacov nevzťahuje.

Na základe uvedeného je v žalobe namietané rozhodnutie správneho orgánu vydané v súlade so zákonom, výklad a aplikácia § 103 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. nie je v rozpore ani s euro konformným výkladom a ani komunitárnym právom, oproti tomu výklad, ako ho prezentovala žalobkyňa je účelový, v rozpore so zákonom, z toho dôvodu súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

II.

Odvolanie a vyjadrenie k nemu

Proti rozsudku krajského súdu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, ktoré odôvodnila tým, že krajský súd v odôvodnení cituje ustanovenie §103 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej aj ako „§ 103“) a následne článok 3 a 4 Smernice Rady 80/987/EHS, opomína však dať tieto

ustanovenia do súvislosti, vyvodíť vzťah medzi treťou zarážkou článku 3 ods. 2 a treťou zarážkou článku 4 ods. 2. Vzťah týchto dvoch ustanovení je dôležitý z pohľadu systematického výkladu uvedených článkov a v priamej nadväznosti teda aj pre výklad predmetného § 103. Smernica totiž umožňuje štátom tri spôsoby právnej úpravy rozsahu vyplácanej dávky. Smernica v tejto časti nerieši vznik, resp. existenciu nároku na výplatu dávky ale rozsah v akej sa má dávka vyplácať.

Žalobca nesúhlasí so súdom použitým gramatickým výkladom ustanovenia § 103 ods. 2. Slovo predchádzajúci (v predmetnom ustanovení), vyjadruje časovú súvislosť nárokov s okamihom platobnej neschopnosti. Uvedené sa však podľa názoru žalobkyne nedá vykladať tak, že má ísť o 18 mesiacov priamo predchádzajúcich platobnej neschopnosti. Rozvíjajúci vetný člen „posledných 18 mesiacov“ sa jednoznačne viaže na vetný člen „pracovného vzťahu“. Pričom slovné znenie zákona nevylučuje, že môžu existovať nároky za posledných 18 mesiacov trvania pracovného vzťahu ktoré predchádzajú moment platobnej neschopnosti obdobím dlhším ako 18 mesiacov. Súd sa vôbec nevysporiadal ani s predloženou dôvodovou správou - v časti tabuľky zhody, v ktorej gramatické znenie je jednoznačnejšie a podľa názoru žalobcu, svedčí o tom, že úmysel zákonodarcu smeroval k výkladu, ktorý prezentovala žalobkyňa, ako k právnemu výkladu žalovanej.

Výklad žalovanej je tiež podľa názoru žalobkyne v rozpore so zásadou efektivity, ktorú judikoval ESD v súvislosti so Smernicou Rady 80/987/EHS tak, že súd má skúmať či vnútroštátna úprava práv vyplývajúcich zo smernice nespôsobuje neuplatniteľnosť alebo či uplatniteľnosť práv do značnej miery nestiaži. Účelom dávky garančného poistenia je poskytnúť aspoň čiastočnú náhradu mzdových nárokov zamestnancom, ktorí si v danej ťaživej životnej situácii ani nemôžu inak efektívne a účelne uplatniť svoje nevyplatené mzdové nároky. Práve situácia, v ktorej sa ocitla žalobkyňa je prípad, kedy má nastúpiť sociálna úloha štátu prostredníctvom Sociálnej poisťovne. Tu poukázala aj na terminológiu - garančné poistenie - predpokladá sa teda vzťah, keď platiteľom poistného je zamestnávateľ, neistou udalosťou je platobná neschopnosť zamestnávateľa a príjemcom poistného plnenia má byť zamestnanec. Poukázala teda na skutočnosť že v tomto vzťahu má ísť o garanciu nevyplatených mzdových nárokov - preto má za to, že súd v odôvodnení nesprávne pojal účel dávky garančného poistenia.

V doterajších podaniach/úkonoch žalobkyňa poukazovala na to, že predmetný § 103 je výsledkom transpozície smernice a teda podľa jej názoru, pri výklade tejto právnej normy existuje povinnosť eurokomformného výkladu. V prípade eurokomformného výkladu je hierarchia prameňov Európskeho práva a tiež vzťahu týchto prameňov k prameňom práva vnútroštátneho vyjadrená len prostredníctvom judikatúry SD EÚ, ktorý ju začal vytvárať počnúc rozsudkom vo veci C294/83 Les Verts. Princíp prednosti práva EÚ vytvorený na základe judikatúry SD EÚ je bázou, na základe ktorej je povinnosťou každého orgánu aplikácie práva použiť európsku právnu normu buď priamo (a vnútroštátnu právnu normu ktorá tejto odporuje, ponechať neaplikovanú), alebo vykladá vnútroštátnu právnu normu vo svetle európskej právnej normy.

Ďalej žalobkyňa poukázala na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 24S/79/2012-50, ktorý sa v podobnej veci priklonil k právnemu názoru žalobcu.

Z uvedeného podľa žalobkyne vyplýva, že rozsudok Krajského súdu v Trnave z 18. apríla 2013, č. k. 20S/18/2012-32 je nesprávny, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navrhla, aby bol zrušený, aby súd rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie žalovanej č. 17570-2/2012-BA zo dňa 28. marca 2012 sa ako nezákonné ruší; a aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania v zákonnej výške, ktoré vyčíslil právny zástupca žalobkyne do 3 dní.

Z vyjadrenia žalovanej vyplynulo, že predmetom sporu je výklad ustanovenia § 103 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v platnom znení, v zmysle ktorého dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

Podľa právneho názoru žalovanej v zmysle tohto ustanovenia je vznik nároku na dávku garančného poistenia vylúčený, ak neuspokojené nároky z pracovnoprávneho vzťahu nespádajú do obdobia posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu, ak toto skončenie predchádza vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

V ustanovení § 103 ods. 2 zákona o sociálnom poistení je zakotvený časový rozsah, do ktorého musia spadať neuspokojené nároky z pracovnoprávneho vzťahu a ktorých náhrada môže byť uspokojená dávkou garančného poistenia. Podľa právneho názoru žalovanej nebolo účelom tejto úpravy, aby dávkou

garančného poistenia boli uspokojované akékoľvek neuspokojené pracovnoprávne nároky zamestnanca pred skončením pracovnoprávneho vzťahu, ale len také, ktoré príčinne a časovo súvisia so vzniknutou platobnou neschopnosťou zamestnávateľa. V opačnom prípade by si totiž zamestnanci mohli v absurdných prípadoch uplatňovať ich nevyplatené mzdové nároky aj za obdobie pred 20 rokmi, čo okrem toho, že by viedlo k praktickej nemožnosti došetriť presne a úplne skutkový stav (keďže už by nebolo správcu konkurznej podstaty a s vysokou pravdepodobnosťou ani zamestnávateľa oprávneného na potvrdzovanie neuspokojených nárokov), nie je ani účelom inštitútu garančného poistenia. Cieľom ochrany poskytovanej garančným poistením je riešiť aktuálny akútny stav finančnej núdze zamestnanca, a nie preplácať neuspokojené nároky z predchádzajúceho časovo vzdialenejšieho obdobia.

Začiatok predmetného 18 mesačného časového rozsahu je určený dátumom platobnej neschopnosti zamestnávateľa, a to v prípade, ak pracovnoprávny vzťah skončil pred vznikom platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo pracovnoprávny vzťah stále trvá. Pri skončení pracovnoprávneho vzťahu po vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, je toto 18 mesačné obdobie určené od dátumu skončenia pracovnoprávneho vzťahu.

Dávkou garančného poistenia je možné uspokojiť len nároky zamestnanca vzniknuté v takto určenom 18 mesačnom časovom období a to v rozmedzí troch mesiacov. Pokiaľ požadované nároky na dávku garančného poistenia do tohto obdobia nespádajú, nárok na dávku garančného poistenia nevznikne. Pokiaľ totiž pracovnoprávny vzťah skončil skôr ako vznikla platobná neschopnosť zamestnávateľa, nie je možné uplatniť časť ustanovenia § 103 ods. 2 zákona o sociálnom poistení za spojku alebo /dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich ... dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa, pretože pracovnoprávny vzťah v danom prípade neskončil z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa, keďže táto v tom čase ani nevznikla. Vznik platobnej neschopnosti zamestnávateľa je determinovaný podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu.

Skutočnosť, že už v období pred skončením pracovnoprávneho vzťahu žalobkyne jej zamestnávateľ nevyplácal mzdové nároky zamestnancov, nie je možné na účely garančného poistenia považovať za platobnú neschopnosť zamestnávateľa. Táto vzniká až podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na príslušnom súde. Preto skončenie pracovnoprávneho vzťahu pred vznikom platobnej neschopnosti nemožno vyhodnotiť ako skončenie z dôvodu platobnej neschopnosti.

Zamestnanci, ktorí nemali uspokojené svoje finančné pracovnoprávne nároky v prípade, ak platobná neschopnosť zamestnávateľa z pohľadu garančného poistenia nevznikla, alebo vznikla v období dlhšom ako 18 mesiacov po skončení pracovnoprávneho vzťahu, majú možnosť uplatňovať svoje nároky v občianskoprávnom konaní na príslušnom okresnom súde.

Uvedený výklad považuje žalovaná za plne eurokonformný a teda v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008, ako i jej predchádzajúcou smernicou 80/987/EHS z 20. októbra 1980, ktoré riešia ochranu zamestnancov v prípade platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa.

Žalobkyňa vo svojom odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. 20S/18/2012-32 zo dňa 18. apríla 2013, poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 24S/79/2012-50 zo dňa 9. novembra 2012. Proti uvedenému rozsudku podala žalovaná dňa 19. decembra 2012 odvolanie, ktoré bolo Krajskému súdu v Banskej Bystrici doručené dňa 28. decembra 2012.

V súvislosti s uvedeným žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 20S/18/2012-32 zo dňa 18. apríla 2013 potvrdil.

III.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky,
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie je v celom rozsahu dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v

rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie 18. apríla 2013. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariadovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 29. januára 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 247 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa naň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 247 ods. 3 O.s.p. predmetom preskúmavania môže byť za podmienok ustanovených v ods. 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 102 ods. 1 ZoSP (nazvaného podmienky nároku na dávku garančného poistenia) zamestnanec zamestnávateľa podľa § 18 má nárok na dávku garančného poistenia, ak jeho zamestnávateľ sa stal platobne neschopný a nemôže uspokojiť nároky tohto zamestnanca, ktorými sú

- a) nárok na mzdu a náhradu za čas pracovnej pohotovosti,
- b) nárok na príjem plynúci členovi družstva z pracovného vzťahu k družstvu,
- c) nárok na odmenu dohodnutú v dohode o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru,
- d) nárok na náhradu mzdy za sviatky a pri prekážkach v práci,
- e) nárok na náhradu mzdy za dovolenku, na ktorú vznikol nárok počas kalendárneho roka, v ktorom vznikla platobná neschopnosť zamestnávateľa, ako aj za predchádzajúci kalendárny rok,
- f) nárok na odstupné, ktoré patrí zamestnancovi pri skončení pracovného pomeru,
- g) nárok na náhradu mzdy pri okamžitom skončení pracovného pomeru,
- h) nárok na náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru,
- i) nároky cestovných, sťahovacích a iných výdavkov, ktoré vznikli pri plnení pracovných povinností,
- j) nárok na náhradu vecnej škody v súvislosti s pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
- k) nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,
- l) súdne trovy v súvislosti s uplatnením nárokov z pracovného pomeru zamestnanca na súde z dôvodu zrušenia zamestnávateľa vrátane trov právneho zastúpenia.

Podľa § 103 ods. 2 ZoSP (nazvaného výška garančného poistenia) dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

V prerokúvanom prípade odvolací súd so zreteľom na obsah správnych spisov konštatuje, že správny výklad ustanovenia § 103 ods. 2 ZoSP spočíva jednak v pochopení, že toto ustanovenie upravuje výšku dávky a nie podmienky pre jej priznanie a jednak v tom, že výkladom zákona nemožno rozširovať podmienky pre priznanie toho ktorého inštitútu v ňom uvedeného. Ak sú podmienky pre priznanie dávky garančného poistenia ustanovené v § 102 nemožno z ustanovenia § 103 pridávať ďalšie podmienky zákonodarcom nevyriešené.

Ustanovenie § 18 ods. 3 ZoSP stanovuje, že nárok na dávku garančného poistenia z garančného

poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec uvedený v ods. 1 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom. Podmienky nároku zamestnanca na dávku garančného poistenia upravuje v § 102 ods. 1, citované v tomto odôvodnení. Týmto podmienkami sú: skutočnosť, že zamestnávateľ sa stal platobne neschopným a skutočnosť, že zamestnávateľ nemôže uspokojiť nároky tohto zamestnanca, špecifikované v citovanom ustanovení. Žiadne iné podmienky nároku (resp. vzniku nároku) na dávku garančného poistenia zákon o sociálnom poistení neustanovuje. Ustanovenie § 103 ZoSP, ktorého výklad odseku 2 je medzi účastníkmi konania sporný, neupravuje podmienky vzniku nároku na dávku garančného poistenia, upravuje len výšku dávky garančného poistenia, za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v § 102 ods. 1 zákona. Zo systematického i gramatického výkladu predmetných ustanovení ZoSP potom vyplýva, že § 103 ods. 2 ZoSP upravuje len výšku dávky garančného poistenia, v tomto prípade teda rozsah náhrady za neuspokojené nároky zamestnanca na mzdu podľa § 102 ods. 1 písm. a/ ZoSP a to konkrétne v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu žalobkyne predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa. Z dôvodu, že v prerokúvanom prípade pracovnoprávny vzťah žiadateľky - žalobkyne skončil pred dňom vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, odvolací súd sa stotožnil s výkladom žalobkyne § 103 ods. 2 ZoSP a s jej argumentáciou, že pri aplikácii predmetného ustanovenia nie je rozhodujúce, kedy pracovnoprávny vzťah žalobkyne u zamestnávateľa skončil, t. j. či skončil v období 18 mesiacov bezprostredne predchádzajúcich vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, alebo nie, rozhodné je, že jeho pracovnoprávny vzťah skončil v období pred začiatkom platobnej neschopnosti zamestnávateľa a v prípade preukázania splnenia podmienok stanovených v § 102 ods. 1 ZoSP má potom žalobkyňa nárok na dávku garančného poistenia v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania jej pracovnoprávneho vzťahu (predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti žalobkyne - 8. apríla 2011). Pre rozhodnutie o priznaní dávky garančného poistenia na základe žiadosti žalobkyne je teda rozhodujúce, či boli splnené podmienky nároku na dávku garančného poistenia v zmysle § 102 ods. 1 ZoSP a v prípade, že boli splnené, dávka sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu žalobkyne predchádzajúcich vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa. Podľa názoru najvyššieho súdu nie je možné ustanovenie § 103 ods. 2 ZoSP vykladať tak, že podmienkou priznania dávky garančného poistenia je, aby posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu žalobkyne u zamestnávateľa muselo začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa bezprostredne predchádzať, pretože takýmto výkladom by správny orgán fakticky stanovil zamestnancovi ďalšiu podmienku vzniku nároku na dávku garančného poistenia, ktorú však § 102 ods. 1 ZoSP neupravuje, resp. nestanovuje a teda nepozná.

IV.

Trovy konania

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. a 246c O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, keďže neúspešnej žalovanej právo na ich náhradu nevzniklo a úspešná žalobkyňa si náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 151 ods. 1 O. s. p. síce uplatnila, avšak v zákonom stanovenej lehote trovy nevyčísliť a zo spisu jej okrem trov právneho zastúpenia iné trovy konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.